

GAZDATISZTEK LAPJA

A MAGYAR GAZDATISZTEK ÉS ERDŐTISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK
MEZŐGAZDASÁGGAL ÉS ERDÉSZETTEL FOGLALKOZÓK NYUGDIJINTÉZETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

Előfizetési ára :
Egész évre 2 forint.

Szerkesztő: **JESZENSZKY PÁL**,
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET TITKÁRJA, A MAGYAR GAZDATISZTEK
ÉS ERDŐTISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK ÉS NYUGDIJINTÉZETÉNEK ÜGYVEZETŐJE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
Budapest, IX., Üllői-út, „Köztelek“.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, valamint a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének és a Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézetének tagjai ingyen kapják.
Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagdíja egész évre 10 frt. — A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének tagdíja egész évre 5 frt, gazdasági segédítiszteknek 2 frt 50 kr.

Kérelem.

A folyó évi tagdíjat még be nem küldött t. tagjainkat, s azokat, kik tagdíjakkal a múlt évről hátralékban vannak, tisztelettel felkérjük, hogy az esedékes díjakat mielőbb lefizetni sziveskedjenek, mert november havában a tagdíjakat *postai megbízás* útján fogjuk behajtani.

Az ügyvezetőség.

Tagdíjnyugtázás.

Az 1903. évre tagdíjaikat szept. 12-től okt. 17-ig beküldötték 10 koronát: Adler József, Apáth Alajos, Bartholomeidesz János, Banke Antal, Boncz Gyula, Bárdy Albert, Buday Gyula, Brankovits József, Bogyó István, Brauner Győző, Blazsovsky Gyula, Borbély István, Csurgay József, Dinnyés Kálmán, Dreszler Hugó, Darányi Béla, Dedinszky Béla, Eisenhut Kálmán, Ébrey Győző, Erdélyi István, Fischer Oszkár, Friebe János, Farkas László, Fényes Kálmán, Gayler Pál, Gerhárdt Sándor, Garai Alajos, Greksa Ignác, Gémesi Károly, Helfer János, Hideghéty Lajos, Horváth József (Csételek), ifj. Horváth János, Hoffmann Miksa, Halbvirth Ferencz, Hindler Károly, Ilovsky Ede, Ilyés Sándor, Jancsó József, Jeszenszky Károly, Juhász Kálmán, Kvasszinger Miklós, Kalla Ede, Kiss Tamás, Kristen Adolf, Kotschy József, Kuzma Gusztáv, Lauer Károly, Lavotha Béla, Lintner János, Lukáts Károly, Magoty Géza, Mestellér János, Megele Béla, Melcsiczky Gyula, Mihalovits Mihály, ifj. Miksa Béla, Minarik János, Milaszevits József, Molnár Béla, Molitor Ferencz, Nagy Sándor, ifj. Némethy Sándor, Nézing Szaniszló, Neubauer János, Nerolda Antal, Noll Ignác, Nyessy József, Nyikos Gyula, Nick Ede, Otrók István, Oswald Sándor, Paál Viktor, Papp Károly, Pellet Gyula, Pfeiffer Manó, Pfeiffer János, Pflieger Hugó, Pollák Gyula, Pospiech Lajos, Pospischil Zsiga, Remete Dénes, Richter Gyula, Roxer Jenő, Sántav József, Sándor Lajos, Smetanka Ferencz, Sedlmayer Ernő, Schreiner János, Serák Károly, Schmid Oszkár, Siroky Ferencz, Schirmund Kornél, Suba József, Strantz Imre, Stengel Géza, Szabó János (Csorvás), Szalay Béla, Szladek Ignác, Sztankó Albert, Sztankovits Ferencz, Szedlacek János, Székács István, Szrogh Lajos, Takács Zoltán, Tersztyánszky Lajos, Tibold Ferencz, Törk Adolf, Vass Imre, Vrána Antal, Vrana Rezső, Veszely László, Vidovszky László, ifj. Wenninger Mátyás, Wetzler Lajos, Wolf Alajos, Zaicz Gusztáv.

5 koronát beküldötték: Batka Imre, Bronner Armand (2 K. 50 f.), Erdős Jenő, Fördös Gyula, Földes Béla, Fazekas Károly, Győre József, Gaylhoffer László, Horváth István (Bpest), Kárl József, Kőszeghy Ferencz, Knöbl Rezső, Kozák Tivadar, Krampera Sándor, Karsay Imre, Lénhardt János, Müller József, Medveczky Árpád, Matyasovszky István, Ney Miksa, Posch Sándor, Reichmann Mór, Schnitzler Ignác, Strauch Ede, Serák János, Sággy Kálmán, Tóth Ferencz, Tarnai Albert, Tölgyessy Árnin Károly, Vörös Mihály.

Hátralékot fizettek: Dedinszky Károly 4, Bartholomeidesz János 20, Minarik János 10, ifj. Némethy Sándor 45, Kvasszinger Miklós 60, Pál Miklós 20, Schweitzer Pál 10, Zaicz Gusztáv 60 korona.
1904-re 10 koronát beküldött Minarik János és Szedlacek János, Nick Ede.

Egyesületi élet.

(Választmányi ülés 1903. október hó 21.)

Egyesületünk a nyári szünet után folyó évi október hó 21-ikén tartotta meg első választmányi ülését *Bujanovics Sándor* elnökle alatt. Jelen voltak: *Böjtös Árpád*, *Baly Kálmán*, *Bogyó Samu*, *Deininger Imre*, *Gressler Vilmos*, *Landesz József*, *Matlaszkovszki Tádé*, *Székács István*, *Kiss Lajos*, *Gémessy Károly*, *Takáts Emil* és *Jeszenszky Pál* ügyvezető, mint előadó.

Távollétüket kimentették: *Máday Izidor* és *Nick Ede* alelnökök, *Domoszlai József* és *Olbricht Ottó* tagok.

Elnök az ülést megnyitván, sajnálattal emlékezik meg *Máday Izidor* alelnök egészségi állapotáról, akit komoly baj hosszabb idő óta tart vissza az egyesület ügyeiben való részvételtől s javaslatba hozza, hogy bizassék meg az ügyvezető, hogy a beteg alelnök előtt a választmány öszinte részvétét személyesen kifejezésre juttassa, mely javaslatához a választmány egyhangulag hozzájárult.

Elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére *Böjtös Árpád* és *Gressler Vilmos* tagokat kéri föl.

Ügyvezető bemutatja az új tagokul jelentkezettek névsorát, akiket a választmány a tagok sorába fölvenni határoz.

Ezek a következők: *Boncz Gyula* u. kasznár, *Burkert Ignác* u. számvető, *Bojsza Sándor* g. intéző, *Bezsó Elemér* okl. g. sgt., *Fehérmegyei Gazdatiszti Kör Székesfehérvár*, *Gruber N. Andor* okl. sgt., *Hauschka Károly* gt., *Horváth István* okl. gt., *Jancu Miklós* okl. sgt., *Klekner J. Ferencz* okl. gt., *Liszka Károly* gazd. ig. titkár, *Moravetz Károly* gt., *Moori János* gt., *Mathisz Károly* okl. sgt., *Muraközy Gusztáv* gt., *Nagy László* okl. sgt., *Petracsék Béla* okl. gt., *Simon Kálmán* gt., *Sütő János* gt., *Szabó Gyula* okl. gt., *Tóth Imre* okl. sgt., *Takács József* g. intéző, *Vild Ernő* okl. gt., *Ney Miksa* urad. ellenőr, *Dávid Nándor* okl. gt.

Kilépésüket bejelentették: *Arleth János*, *Brauner Győző*, *Friebe János*, *Szengyi Mihály*, *Unkelhäuser József*, *Wildmann László* és *Gröttl György*; kiknek tagsági kötelezettsége a folyó év végével lejár. Nevezettek eleget tevén tagsági kötelezettségüknek, a tagok sorából való törlésük elrendeltetett.

A taglétszám ezidő szerint 71 alapító, 16 pártoló, 931 rendes, összesen: 1018 tag.

Ügyvezető előterjeszti, hogy a számvizsgáló bizottság folyó hó 21-ikén átvizsgálta az egyesület összes számadásait, melyeket kifogástalan rendben talált. A bizottság jelentése szerint a folyó év szeptember haváig az egyesület bevételei 16,526 K. 38 f.-t, a kiadások: 7666 K. 51 f.-t tettek ki, a bevételi többlet tehát: 8859 K. 87 f., amely eredményt a választmány örvendetesen veszi tudomásul. Ugyancsak helyeslőleg vette tudomásul ügyvezetőnek azon bejelentését is, hogy a tagdíjbefizetéseket és különösen a hátralékok behajtását a nyári szünet alatt erélyesen szorgalmazta s utasította az ügyvezetőséget, hogy a hátralékok behajtásáról ezentul is teljes szigorral gondoskodjék.

Ügyvezető előterjeszti a segélyekért folyamodók kérvényeit, amelyek alapján a választmány *Tóth Lajos*nak 300 K., özv. *Gazdik Endréné*nek 50 K., özv. *Weiner Bernáthné*nek 100 K., *Hoffmann János*nak 100 K., *Kákossy Lászlónak* 100 K. segélyt és *Tibold Ferencz*nek 200 K. gyermeknevelési pótlékot szavazott meg. A *Bálintfy Pál*-féle 138 K. visszafizetendő segélyt a választmány *Csurgay József*nek adta ki. A fentebb folyósított segélyekkel az egyesület a folyó évben 2940 K. segélyt osztott ki.

A „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségé”-nek végrehajtó-bizottságába az egyesület képviselőjében a választmány *Fromm Antal*, *Deininger Imre* és *Székács István* választmányi tagokat küldi ki.

Ügyvezető bemutatja a „Hatvanvidéki Gazdatiszti Kör”-nek azon átiratát, amelyben tudatja, hogy fölterjesztést intézett a földművelésügyi kormányhoz annak érdekében, hogy tegye lehetővé a nem okleveles gazdatiszteknek egy oklevél értékű és erejű bizonyítvány megszerzését egy e célra valamely tanintézetben engedélyezendő vizsga letévése után. A nevezett gazdakör felkérte az anyaegyesületet, hogy pártolólágon irjon fel ez ügyben a földművelésügyi kormányhoz, de felkérte egyben a többi gazdatiszti köröket, hogy hasonló értelmű fölterjesztést intézzenek a földművelésügyi kormányhoz, ők is ez ügyben. Erre vonatkozólag szóló jelenti, hogy a gazdatisztek egyesülete ugyane tárgyban már a folyó év elején intézett részletesen megokolt javaslatot a földművelésügyi kormányhoz, melyet azóta is megsürgött az egyesület, de javaslatunk elintézéséről még ezideig értesülést nem kaptunk. Miután e tárgyban a „Hatvanvidéki Gazdatiszti Kör” és valószínűleg a többi körök is ujabban szintén terjesztettek be kérelmet illetékes helyre, — remélhető, hogy a kormány elhatározását végre az érdekelt testületekkel közölni fogja. A választmány kifejezést adva abbéli reményének, hogy ezen már többször megsürgött kérdésben a kormány álláspontját minden valószínűség szerint az érdekelteknek most már tudomására fogja hozni, ez ügyben újabb felterjesztés intézését nem tartja szükségesnek.

Ügyvezető bemutatja: ugyancsak a „Hatvanvidéki Gazdatiszti Kör” közgyűlésének következő indítványát:

„Intézzessék egy fölterjesztés a gazdatisztek országos egyesületéhez az 1900. évi XXVII. t.-cikk, valamint a szakminiszterium 1501/901. számú rendeletének a gyakorlati életben leendő helyes értelmezése és alkalmazása tárgyában. Minthogy az idézett t.-cikk intenciója az volt, hogy a gazdatiszti minősítés csak magyar állampolgároknak adassék; ennél fogva az idézett törvénycikk 24 §-a oly értelemben egészítették ki miniszteri rendelettel, miképp külföldi oklevél csupán oly egyén számára honosítható valamely hazai gazdasági tanintézetnél, aki magyar állampolgárságát igazolta.

Ezen indítványra vonatkozólag a választmány utalással arra, hogy a törvény 24-ik §-a világosan kimondja, hogy okleveles gazdatiszt csak magyar állampolgár lehet, s illetve a külföldi oklevél honosításának legelső föltétele az, hogy a kérelmező magyar állampolgárságát igazolni köteles, ennél fogva ez ügyben újabb intézkedésnek, vagy rendeletnek kiadását a kormány részéről szükségesnek nem látja.

Ügyvezető előterjeszti, hogy a „Hatvanvidéki Gazdatiszti Kör” arra való hivatkozással, „hogy a közigazgatási hatóságok jószágigazgatói, intézői stb. minősítést adtak, a gazdatiszti törvény 27-ik §-a értelmében oklevéllel nem bír,

szolgálatban levő idegeneknek, minélfogva felkéri az anyaezresületet, hogy a földművelésügyi kormányhoz felterjesztést intézzen azon kérelemmel, hogy a közigazgatási hatóságokat ezen téves eljárás elkerülésére utasítsa. Felkéri javasolja továbbá nevezett gazdatiszti kör a földművelésügyi kormányt arra, hogy azokat a magyar állampolgárokat, akik ilyen téves uton gazdatiszti igazolványt szereztek, haladéktalanul utasítsa megszerzett magyar állampolgárságuk igazolására, ellenkező esetben a kiadott minősítést vagy igazolványt hatóságilag nyilvánítsa érvénytelennek. Kéressék fel végül a földművelésügyi kormány, hogy minden, a törvény 24. és 27. §-ai értelmében, minősített gazdatiszt, amidőn új állást elvállal és minden birtokos, amidőn egy állást ily minősítésű gazdatiszttal betölt, köteles legyen ezt a „Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületé”-nek nyilvántartás céljából bejelenteni.

A „Hatvanvidéki Gazdatiszti Kör” ezen beadványa felett élénk eszmecsere indult meg és a választmány: *Deininger Imre, Baly Kálmán, Székács István, elnök és ügyvezető* felszólalására kimondotta, hogy miután a közigazgatási hatóságok a jószágigazgatói, intézői stb. czimek igazolása alkalmával az oklevéllel nem bíró gazdatisztek részére nem a törvényben előírt minősítést igazolta, hanem csupán az általuk használt czimek jövőben való jogosult használatát, amelyre vonatkozólag a törvény nem kívánja meg annak igazolását, hogy az ezen czimek valamelyikét viselő magyar állampolgár-e vagy sem, ennélfogva a választmány nézete szerint a hatóságok a czimek igazolásánál helyesen jártak el. Beavatkozásnak egyébként még az esetben, ha a hatóságok tényleg helytelenül jártak volna is el, nem lenne helye, de nem is volna indokolt azért, mert 1902. május hó elseje óta a hatóságok többé ezen czimeket nem igazolják. Semmiképpen sem járulhatna azonban hozzá a választmány ahhoz, hogy a nem magyar állampolgároknak kiadott czimhasználati igazolványok érvényteleneknek nyilvánítsanak, mert ez részben kivihetetlen, de kivihetőség esetén is oly elégtelenségnek lehetne kuforrása, amelyet felidézni nem volna sem jogos, sem igazságos.

Ezen állásfoglalásáról a választmány a „Hatvanvidéki Gazdatiszti Kör”-t értesíteni rendeli.

Ügyvezető bemutatja a nem-okleveles gazdatisztek országos egyesületének azon átiratát, amelyben megalakulásáról értesít. A választmány az értesítést tudomásul veszi s erről nevezett egyesületet értesíteni határozza.

Az egyesület választmányi ülése után a Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézetének igazgatósága tartotta meg *Bujanovics Sándor* elnöklele alatt havi ülését. *Jeszenszky Pál* ügyvezető-igazgató bemutatta a nyugdíjintézetnek folyó évi szeptember 30. ról készült nyersmérleget, mely szerint a nyugdíjintézet vagyona 433,014 K. 44 fillérré szaporodott fel, mely összegből 85,465 K. 05 f. az alapvagyongra esik, amely alapvagyongra 279,839 kor. 59 f. díjtartalékon felül, a fennálló nyugdíjbiztosítások külön tartalékát képezi. A tagok száma 153-ról 170-re emelkedett, akiknek részére összesen 210,000 K. nyugdíj van biztosítva. A nyugdíjintézet értékpapír-állománya 401,000 K. névértékű záloglevélből áll, melyeket letétként a Magyar Országos Központi Takarékpénztár kezel. Bejelenti továbbá az ügyvezető, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter a nyugdíjintézet alapvagyongának gyarapítására a folyó évben is 8000 K. államsegélyt utalványozott. Az ügyvezető jelentés tudomásul vétele után az igazgatóság letárgyalta a folyó ügyeket és ezzel az ülés végett ért.

A gazdatiszt társadalmi állása és boldogulásának feltételei.

Miután a gazdatisztek vegyes vagy készpénzfizetése körüli vitában én is részt vettem, nem mulaszthatom el a „Gazdatisztek Lapja” f. évi 9-ik számában megjelent „A gazdatiszt társadalmi állása és boldogulásának feltételei” című cikkre a következőkben reflektálni:

Az igen tisztelt cikkíró ur ugyanis azt mondja a többek között, hogy a készpénzfizetés híve a gazdatisztet hivatalnoknak tartja és megelégszik azzal, ha a szolgálatadó tisztességes megélhetését biztosítja, ha szolgálatképtelenség esetén ő, halála esetén pedig családja nyugdíjat kap; ennél tovább nem terjed törekvése és előrelátása.

No hát ez nagyon téves felfogás, először is nem tartom a gazdatisztet hivatalnoknak, másodsor pedig igen is méltányos a vagyonszerzés, de csak a szolgálati adóval egyetemben.

Kicsoda azonban a tulajdonképeni üzletember? az olyan gazdatiszt-e aki esetleg csak magának szerez vagyont, vagy az, aki csak akkor szerezhet ha a szolgálatadónak is szerez?

Tehát az én felfogásom szerint a gazdatisztet az üzletemberek sorába kell sorozni; ez azonban még mindig nem zárja ki azt, hogy a készpénzfizetést *százalékkal* kombinálva jobbnak tartsam a vegyes fizetésnél.

Miért? Azért mert, — először ezzel elejét lehet venni a folytonos gyanúsításnak és bizalmatlanságnak — amiből a gazdatisztnak rendszeren bőven kijut, anélkül hogy a gazdatiszt érdekei csorbát szenvednének, csak méltányosan kell a készpénzfizetést megállapítani és hogy a nembánomság ne kerithesse a gazdatisztet hatalmába, százalékot kell neki adni; másodsor a gazdatiszt csak akkor válik a szolgálatadónak tulajdonképeni üzlettársává, ha minden téren szoros érdekkapcsok fűzik őt azzal össze, ami csak úgy lehetséges, ha neki külön gazdálkodása nincsen, hanem csak akkor van kilátása vagyonszerzésre ha a birtok is jövedelmez; hiszen a nagy üzletekben vagy gyárakban az üzletvezetőknek sincsen külön üzletük, hanem azon üzletek hasznából szereznek vagyont, melyet ők vezetnek, vagyis százalékban részesülnek.

Ha a gazdatisztnak mód nyujtatik olyankor is vagyont szerezhetni, amikor a kezelése alatti birtok semmit sem jövedelmez, akkor megszűnik az érdekközösség és akkor léphet leginkább fel azon urhatnomság, amely a készpénzfizetést pártolóknak szemükre vetetik; tehát azon szemrehányás, hogy azok, kik a készpénzfizetést pártolóknak szemükre vetetik; tehát azon szemrehányás, hogy azok, kik a készpénzfizetést pártolják az urhatnomságból, éltetlenségéből teszik, hogy erőnek-erejével a hivatalnoki karba akarják magukat feltolni, hogy a szolgálatadónak — téves felfogással — segédkezet nyujtanak a gazdatiszti kar megkárosítására nem jogos, sőt ellenkezőleg szeretném látni, melyik a nagyobb ur, az-e aki százalékos fizetéssel bír, vagy az, aki vegyes fizetést kap, akinek tehát a vagyonszerzési mód még akkor is megvan, ha a birtok esetleg semmit sem jövedelmez.

Az én nézetem szerint mégis egész más-

ként néz maga körül az olyan gazdatiszt, kinek csak akkor van kilátása vagyonszerzésre, ha a kezelése alatt lévő birtok jövedelmez, mint az olyan kinek — esetleg — a bányája anélkül is szárazba kerül.

Fejtegetéseimben természetesen csak személyes nézeteimnek adok kifejezést és távol áll tőlem, hogy nézeteimet valamennyi készpénzfizetést pártolóknak nézeteiként szerepeltessem, másrészt pedig, hogy azokat kik a vegyes fizetésnek hívei, megakarnám gyanúsítani, hogy ők nem szolgálhatnak — éppen úgy vagy még jobban — szolgálatadójukat, mint azok, kik a készpénzfizetésnek hívei. *Aufsatz.*

A kötelező nyugdíjazás.

A gazdatiszti kar, csak úgy mint bármelyik más, szellemi és fizikai munkájával termelő társadalmi osztály, folytonosan és állandóan helyzetének megjavítására törekszik. Ezen törekvés társadalmi állásának javadalmazása és nyugdíjazásának biztosítására irányul. Nálunk a gazdatiszti osztály, még különösen jelentékeny társadalmi tényező mert az óriási uradalmak tulnyomó részét házilagosan, gazdatisztek kezelik, sőt a nagy bérleteken is gazdatisztek alkalmazvák. A belterjes gazdálkodás kezdeményezői és fejlesztői nálunk csak a haszonbérlek és a gazdatisztek voltak és mert a tulajdonosok a legkritikább esetben foglalkoztak uradalmak személyes vezetésével, a középbirtokos osztály pedig nagy általánosságban mindenkoron nagyobb súlyt fektetett a politikai szereplésre, mint gazdaságának helyes kezelésére, a tulajdonképeni mezőgazdálkodási intelligenciának zöme első sorban a gazdatisztekéből került ki.

A nagyobb uradalmak jövedelmezősége, még csak a közelmúltban is, ugyszólván kizárólag a gazdatisztek szaktudása és becsületességétől függött. Épp ezért a jó gazdatiszt mindenkor nagy becsületben részesült és társadalmi állása, javadalmazás tekintetében elsőrendű volt. Sok nagy uradalomban, aránylag fényes javadalmazás mellett, nyugdíjazás is biztosított és ahol a nyugdíjazás — mint pl. a papi birtokokon — nehézségekbe ütközött, ott a legtöbb esetben megadatott a mód arra nézve, hogy családja jövőjét vagyonszerzés útján biztosíthassa.

Ily körülmények közt az intelligens gazdatiszti osztály zömének mi oka sem volt az elégedetlenségre és tényleg a gazdatiszti osztály szociális mozgalmá nagyon is új keletű. Valóságos mozgalom csak a kilencvenes évek elején indult meg és akkor is csak inkább az intelligensebb elemek társadalmi állásának biztosítása és fejlesztésére irányult.

Rosszul fizetett, rossz bánásmódban részesülő és így elégedetlen gazdatisztek azonban már korábban is voltak. Am ezeket a botos ispánok fogalma aiaá vont gazdasági kezelőket a nagyobb uradalmak gazdatiszti kara sohasem tekintette magához valóknak. Természetesnek látszott, hogy intelligens gazdatisztet csak nagy ur tarthat. A pár ezer holdas földbirtokos, a haszonbérlek érje be kabátos béresgazdákkal, akik voltaképp csak bitorolhatják a gazdatiszti czimét, de a valóságos gazdatiszti állás kiváltságaira igényt egyáltalában nem tarthatnak. Hát nem is tartottak, alárendeltségük tudatában nem is berzenkedtek, hanem csöndes visszavonultságban iparkodtak több-kevesebb vagyont összeharcsolni.

A jobb gazdatisztek uri helyzete azonban lassankint mind több és több fiatal embert esőditett a gazdatiszti pályára, a gazdatisztek kivül a gentry, a honoráció és polgári osztály is e pályára szánta mindazon jeles csemetéket, akik tanulás nélkül is urak akartak lenni. Mert hiszen meg voltak ugyan már akkor is a gazdálkodás tudományára előkészítő

magasabb tanfolyamok; de a protekció már akkor is többet ért akármiféle gazdasági tanintézeti végbizonyítványnál és így a szülők nagy része teljesen fölöslegesnek látta a költséges óvári stb. kurzusok végeztetését. Hogy a fiatal urak szívesen belenyugodtak a szülők ilyen határozatába, azt talán fölösleges is említenem.

A gazdatiszti pályára tehát tömérdek többé-kevésbé selejtes elem nyomult és az így beálló nagy kínálat természetesen csökkentette a gazdatiszti szolgálat értékét. A szolgálatadók tehát tetszés szerinti fizetéssel szerződthették a fiatal erőket és így lassankint köztudatba ment át, hogy a magasabb arányú gazdatiszti javadalmazás teljesen fölösleges.

Számos nagyobb uradalom mégis, a régi tradíciókhoz híven, pályázatok kiírása és a magasabb gazdasági tanintézeti képzettség kikötésével biztosította az intelligensebb munkakerőt. A gazdálkodás jövedelmezőségének fokozását, sőt csak fentarthatását is, számos esetben még így sem lehetett biztosítani, mert a fiatal erők munkaképességének helyes kihasználása, a centralisztikus gazdálkodási rendszer mellett, teljesen a főtisztoktól függött, a régi főtisztek pedig sok esetben abszolút tehetetlennek bizonyultak a nyolcvanas években hirtelen bekövetkezett mezőgazdálkodási válsággal szemben tehetetleneknek bizonyultak.

E lapok hasábjain ismételtén tárgyaltuk, hogy a gazdatiszt nem annyira hivatalnok, mint inkább tiszti alkalmazott, akinek állása természeténél fogva, vagyonszerzéssel kellene jövőjét biztosítania. E vagyonszerzés azonban tisztességesen uton csak a megfelelő vegyes fizetési rendszer, vagy pedig — és ez helyesebb — bizonyos jövedelemtől százalékos engedélyezésével válnék lehetővé, mely esetben a nyugdíjazás jórészt fölösleges volna. Csak hogy ma a szolgálatadók a legritkább esetben helyezkednek erre az állásponton és legtöbbször a gazdatiszt vagyonszerzésében saját anyagi érdekeik megkärösítését látják. Holott ellenkezőleg van a dolog: helyes fizetési rendszer mellett, a tiszt vagyonszerzése az uraság jövedelmeinek gyarapításából származik. A szolgálatadók ilyen elfogultságából eredő következmények tárgyalása azonban nem vehető föl e cikk keretében.

A tényleges állapot tehát, hogy a gazdatisztek legnagyobb részének munkásságát a szolgálatadó teljesen igénybe veszi, de egyúttal megfosztja azt a vagyonszerzés minden lehetőségétől. Itt tehát a gazdatiszt jövője kizárólag nyugdíjazással biztosítható.

Az állam és számosabb főurak érvényesítették ezt az irányzatot az által, hogy uradalmi nyugdíjalapot létesített. A nyugdíjalap szervezése azonban részben nagy terhet ró az illető tulajdonosra, részben pedig korlátolt értékű, mint az a következőkből kitűnik.

Egy uradalomban, hol évente mondjuk maximálisan 4000 forint évi nyugdíj kifizetése vétetik számításba, legalább is 100,000 forint nyugdíjalap létesítendő és még akkor is kérdés, fogja-e földözni a nagyobb szabású nyugdíjazás sokat ezen alap jövedelme?

Százezer forint nyugdíjalap létesítésére, 30 éven át legalább 2000 forint évi illeték fizetendő. Ennyiért a tulajdonos azonban, minden rizikó nélkül, 20 gazdatiszt részére biztosíthat tisztességes rokkantsági nyugdíjat és elhalálozás esetére végkielégítést.

A nyugdíjazás ezen magánalapokból rendszerint a szolgálati évek arányában biztosítatik oly módon, hogy például 10 évi szolgálat után, a legutóbb élvezett fizetés 40%-a, minden további szolgálat után 2-2°%-a biztosítatik, úgy, hogy a gazdatiszt 40 éves szolgálat után követelheti teljes nyugdíját. Az özvegy ennek fele részét és gyermekei részére bizonyos neveltetési pótlékot kap.

A tiszt ezen nyugdíjalap létesítéséhez hozzájárul vagy nem, ami ez esetben teljesen mellékes dolog. Más kérdés azonban a nyug-

díjazás igazságossága. A jó erőben kiszolgált öreg inspektor 40 évi szolgálat után, amidőn már összes gyermekeit biztos állásokba elhelyezte, nyugdíjazatik teljes fizetése, mondjuk 4000 forinttal. Ugyanakkor a 40 éves korában rokkantá vált ispán 1000 forint fizetés és 16 évi szolgálat után 520 forinttal, mely összegből magát, feleségét és esetleg 3-5 kiskorú gyermekét kell elartania. Hol itt az igazság, hol itt az arány?

De mondjuk, hogy tekintet nélkül az elfoglalt állásra, a magán nyugdíjalap egyforma rokkantsági és özvegyi nyugdíjat biztosít. Hát akkor is, ha a gazdatiszt bármely körülmény folytán 8-10-20 esztendei szolgálat után elhagyja az állását, elveszett minden nyugdíjigénye.

Mondjuk, hogy a tiszt nyugdíjbiztosítása, részben az ő szolgálati hűségét és kitartását czélozza. De tegyük fel, hogy e nyugdíjigény biztosítása, akár a tulajdonos, akár főtisztje részéről, zsarnokoskodás vagy személyes ellenszenv révén lelküismeretlenül használják ki a tiszt ellenében? Tűrje a gazdatiszt a legmegalázóbb bánásmódot, az ok nélküli zsarnokoskodást csak azért, hogy nyugdíját biztosítsa? És ha igen, mi haszna van ebből az uraságnak?! Föltételezzük, hogy ez csak kivételes eset. De megtörténhetik és hogy megtörtént, azt kétségbe nem vonhatjuk.

Ezek volnának a magánnyugdíjazás hátrányai a tisztre nézve. De az uraságnak is vannak valamelyes nehézségei. Ezek egyike, hogy 10 évi szolgálat után bajos dolog bármelyik tisztet szolgálatából eltávolítani még az esetben is, ha arra különben bőséges okot szolgáltatót. Másrészt pedig és ez a főérv, hogy esetleges haszonbérbeadás esetén az összes tisztet nyugdíjazni kell, ezt pedig semmiféle nyugdíjalap ki nem bírja és rendkívül nagy terhet ró az uradalomra.

Vegyünk például egy uradalmat, hol a bérbeadás esetén 10 tiszt volna nyugdíjazandó és a hol a nyugdíjalap 100,000 forint. A 10 gazdatiszt nyugdíja legalább 10,000 forint. Ennek ellenében a 100,000 forint nyugdíjalap jövedelme csak 4000, mondjuk 30 évi rentével 8000 forint. Tehát 10-20 esztendőn át kamatok nélkül legkevesebb 4000 forint kiadása terhelné az uradalmat.

A magánnyugdíjazásnak tehát tetemes terhei és hátrányai vannak, amelyek itt bármely rendszer alkalmazásával el nem kerülhetők. Nézzük ezzel szemben a kötelező nyugdíjbiztosítást!

A kötelező nyugdíjbiztosítás, nézetünk szerint, állami kezelésben és visszaható erő nélkül volna szervezendő akként, hogy rokkantság esetére a gazdatisztnak bizonyos létfenntartási minimum, elhalálozása esetén pedig némi végkielégítés biztosítható. Hogy ez mekkora összegekben volna megállapítandó, afölött elterők lehetnek a vélemények. Részemről, tekintet nélkül a gazdatiszt rangfokozatára, 1200 kor. rokkantsági nyugdíjat és elhalálozása esetén 6000 korona végkielégítést veszek számításba, amelyek egy 25-30 éves gazdatiszt, javára nyugdíjgyesületünk díjszabásai szerint körülbelül 190 korona, tehát nem egészen 100 forint évi járulék befizetésével biztosíthatók.

E nyugdíjazás és végkielégítés biztosítása, a törvény életbe lépése után válnék kötelezővé minden szolgálatadóra olyformán, hogy a gazdatiszti szolgálatra alkalmazott fiatal embereket, 25 éves korától kezdve biztosítani köteles, szintugy azon gazdatisztjeit, akiket már idősebb korukban, de hasonló nyugdíjbiztosítási kötvény birtokában vett alkalmazásba.

Kimondatnék tehát, hogy a törvény életbe lépésétől kezdve minden gazdatiszt 25 éves korában, mondjuk 100 forint évi járulék befizetésével, 600 forint rokkantsági nyugdíj és 3000 forint elhalálozási végkielégítésre, a tulajdonos részéről biztosítható. A régi szolgálat

elhagyása esetén a gazdatiszt jogosítva van a megfelelő illeték befizetése ellenében nyugdíj- és végkielégítési biztosítását fentartani. Ha a gazdatiszt máshol vállal újabb szolgálatot, úgy az új szolgálatadó viseli a nyugdíjbiztosítás terheit. Amennyiben pedig a gazdatiszt, szolgálaton kívülisége idején, elmulasztotta az évi járulékok befizetését, az új szolgálatadó köteles azt évi vagy negyedévi részletekben utólag befizetni, de ezen hátralékot, a befizetés arányában, a gazdatiszt fizetéséből levonhatja.

A gazdatiszt ilyen biztosítása azt eredményezné, hogy bármely körülmény folytán szolgálatképtelenség esetén, a minimális családfenntartási költség, elhalálozás esetén pedig oly mérvű végkielégítés biztosítható, hogy családja — legalább egyidőre — megmentetné a véginségtől. De ezen nyugdíjbiztosítás nem volna egy álláshoz kötve, mert azt állásválttatása esetén megújíthatná, sőt kötelezőleg meg is kellene újítani, álláson kívüli állapotban pedig szintén fentarthatná.

A kötelező nyugdíjazás tehát megszüntetné azon rabszolga állapotot, amelyben ma a magán nyugdíjintézményekkel szemben leledzik, ahol t. i. gazdatiszt szolgálatának elhagyásával egyidejűleg nyugdíjigényéről is lemondani kénytelen. És ami fődolog, föltétlenül biztosítva van arról, hogy hirtelen szolgálatképtelensége vagy elhalálozásának esetére családja és esetleg ő maga nem kerülhetne koldusbotra.

És a szolgálatadó? Nohát erre a kötelező nyugdíjbiztosítás évi 100 forint terhet róna, amivel szemben tetszés szerint kárpótolhatná magát a tiszt fizetés szabályozásában. Ha eddig 1200 forint volt a tiszt fizetése, lesz ezentul 1100 forint és a nyugdíjbiztosítás. Tehát minden anyagi megterhelés nélkül biztosíthatná gazdatisztjét.

Méltán fölvethető most az a kérdés, hogy amennyiben a gazdatiszt nyugdíjat és végkielégítést 100 forint befizetés ellenében saját magának biztosíthat, mért nem teszi ezt maga és mi szükség van itt, a tulajdonost, habár csak látszólag is megterhelő törvényes intézkedésekre.

Hát ennek sokféle magyarázata lehetséges, amelyeknek kiindulási pontja azonban mindig ugyanaz, t. i. az emberi gyarlóság.

Gyarlóság úgy a gazdatisztek, mint a szolgálatadók részéről. A fiatal gazdatisztnak ritkán van annyi fizetése, hogy nyugdíjat biztosíthassa. És ha van is, de sohasem elég! Később már családi állapotai nehezítik meg a saját biztosítást. Ha mondjuk évi 1200 forint fizetése van, hát azt bizony el is költi, holott ha úgy jönne a sor, hogy 1100 forint fizetést kap és nyugdíja biztosítható, hát a 100 forinttal csekélyebb fizetéshez akkomodálna magát. A szolgálatadóknak viszont megvan a nagy hajlandóság arra nézve, hogy a gazdatiszti fizetést a minimumra redukálják. Hiszen nézetük szerint ugyanis mindegy! Ugyis egyformán lopják őket.

De eltekintve ezen részletes gyarlóságtól, van a gazdatiszt látszólagos nemtörődömségének oly oka is, mely egyenesen saját szerű állásának a következménye. Ismételtén hangsúlyozom ugyanis, hogy a gazdatiszt nem hivatalnok, hanem üzletember, aki mint ilyen, megtalálott pénzecskejéért sokkal jobban jövedelmezhet a jóságában és alkalmi üzletekben, mint takarékpénztárakban, vagy nyugdíjintézetekben. Ha tehát a gazdatisztnak alkalma és módja van némi megtakarításra, amidőn tehát azon helyzetbe jut, hogy magát nyugdíjazásra biztosíthassa: akkor inkább a magasabb jövedelmezőségű magán spekulációba fekteti pénzét, mintsem 4%-os kamatok kamatjára, bármely nyugdíjintézetbe. Mert hiszen a nyugdíjbiztosítás lényegében nem egyéb. Ez csak tiszta sor. Amint hogy az is, hogy a tőkénének forgatásával fokozott jövedelmet el is költi. Nem mindegyik, csak éppen 99%. És ez az a pont, ahol az élelmesség vívmányait paralizálja a

természetes emberi gyarlóság, mely igényeiben legalább is a takarékos után nyújtódik.

Okoljuk azonban a körülményeket akár a gazdatiszt könnyelműsége, akár a szolgáltatás adó szűkkeblőségével: tény az, hogy a gazdatiszt jövője csakis a kötelező nyugdíjazás kérdésének sikeres megoldásával biztosítható és hogy e kérdés sokkal nagyobb jelentőségű, mint az okleveles és nem-okleveles gazdatisztek között mesterséges eszközökkel támasztott kanapé-pör.

Vázlatosan vettem föl ez eszméket, amelyhez nagyon valamilyen hozzájárulni valójuk úgy az uraságok, mint a gazdatiszteknek. De legfőképpen az utóbbiaknak, mert hiszen első sorban az ő érdekeik megvédése és előbbre viteléről van szó! Csak arra vagyok kíváncsi, lesz-e valamilyen fogantatja az én szerény írásomnak? Vajon akad-e tényleges gazdatiszt, aki a nyilvánosság terén is fölépni akar és mer, a gazdatisztek érdekeinek, a kötelező nyugdíjbiztosítás kiküzdésének érdekében?

Mert értsünk szót uraim! Tiszteletreméltó kivételektől eltekintve, magára a gazdatiszti osztályra hárul a föladat, hogy helyzetének javítását kiküzdje. A kötelező nyugdíjbiztosítás előnyeiről magának az illetékes gazdatiszti karnak kell az uraságokat fölvilágosítani és meggyőznie. Ezen meggyőződés általánosítása nélkül törvényt hozni és azt megerősíteni nem lehet.

Hát dolgozni és agitálni kell! Mert aki magán nem segít, azon az Isten sem segít!
Mallaszkowski Tádé.

Álláshirdetések.

E rovatban díjtalanul közöljük a „Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete” minden állást kereső tagjának hirdetését 2 hónapon keresztül.

Az állást keresők bizonyítványmásokait tartoznak irodánkhoz beküldeni.

Az állást adó földbirtokosokat tisztelettel kérjük, hogy betöltendő állások esetén egész bizalommal szveskedjenek irodánkhoz fordulni. Az állás-betöltésre előjegyzett gazdatisztek bizonyítványmásokait kívánatra bérmentve és díjtalanul küldjük meg; de ezeknek betekintés utáni visszazármasztását kérjük. Eleget csupán az illető hirdetés előtt álló számra hivatkozni.

E rovat díjtalanul áll rendelkezésre a betöltendő állásokat hirdetni óhajtó földbirtokosoknak is, ha egyesületünk tagjai sorába lépnek.

Állást keresők.

Főtiszt, kezelő, intézői vagy segédintéző állás betöltésére ajánlkozunk.

487. 33 éves nős r. k. gyermektelen gazdatiszt, aki a kassai gazd. tanint. jó sikerrel végezte 7 évi gyakorlati bír.; nagyobb uradalmakban, mint önálló tiszt működött, állását változtatni óhajtja, bármikori belépésre kezelőtiszt állást keres. Szó is írásban bírja a magyar német és tót nyelvet.

488. F. évi okt. 1. vagy jövő év január 1-i belépésre önálló gazdatiszti állást keres egy gazd. akadémián s a felsőbb szőlő- és borsgazdasági tanfolyamot végezte 35 éves nős r. kath. vall. 12 évi gyakorlati bír. gazdatiszt, aki a gazdaság összes ágában jártas s kiváló bizonyítványokkal rendelkezik. A magyar és német nyelvet szó- és írásban bírja.

489. Egy minden tekintetben megbízható földmiv. iskolát és vinczellérképezde 3 éves tanfolyamát végezte 34 éves rom. kath. vall. nős, 13 évi gyakorlati bír. hadkötelezettségének eleget tett gazdatiszt, középbirtok v. nagyobb szőlőtelep önálló vezetését esetleg szőlőgazdaság és erdő együttes kezelését is elfogadja.

490. Kezelőtiszt állásban lévő 9 évi gyakorlati bír. 28 éves ev. ref. vall. nőlen

gazdatiszt nős állást keres új év vagy apr. 1-re aki földmiv. iskolát végzett és magyar anyanyelvén kívül beszél és ír törve németül és horvátul.

491. Kezelőtiszt 35 éves keresztény nős, magyar, tót és német nyelvet bír. földmiv. iskolát kitűnő sikerrel végzett gazdatiszt, aki a cukorrépa, dohány és repcestermelésben, valamint a tehenészet vezetésében kellő gyakorlatiattal bír 1904. jan. 1-re vagy előbbi belépésre állást keres.

492. Kasznári állást keres erőteljes egészséges 42 éves 20 évi gyakorlatiattal bír. gazdatiszt, aki nagyobb birtokosoknál volt és van ma is alkalmazva.

Az előbb közölt állás-keresőkön kívül irodánkban több, tanintézetet egyáltalán nem végzett és több földmiv. iskolát végzett gazda van előjegyezve, akik nagyrésztben önálló, rendelkező tiszt állásokra pályáznak, részben irtóki és segédintéző állások betöltésére ajánlkozik. Bizonyítványmásokait irodánkban megtekinthetők, illetve kívánatra érdeklődőknek bérmentve megküldhetők.

1. Politikai napilapok, szakközlönyök, szépirodalmi és élelápok.

A kedvezményt adó lapokra a „Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének tagjai” kedvezményes áron, az egyesületi iroda útján fizethetnek elő.

Budapest. Képes politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, Sarkantyú-u. 3. Előfizetési ára egy évre 12 frt. Tagjainknak 9 forint, árengedmény 25%

Borászati Lapok. Szerkeszti Baross Károly. Előfizetési ára egy évre 5 frt, fél év 2 frt 50 kr. Tagjainknak egész évre 4 frt, fél év 2 frt. 20%

Egyetértés. Polit. napilap. Kiadóhivatal Budapest, IV., Papnövelde-utca 8. 32-ik évfolyam. Előfizetési ára 20 frt helyett, 14 frt, árengedmény 30%

Képes Néplap. Előfizetési ára 1/4 évre 70 kr., 1/2 évre 1 frt 20 kr. Egyesületünk tagjai irodánk útján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyar Bazar. Divatlap. Kiadóhivatal Bpest, Kerepesi-ut. Megjelenik havonként 2-szer. Előfizetési ára 1 évre 12 kor., tagjaink kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Magyar Gazdak Lapja. Gazdasági szaklap. Kiadóhivatal Budapest, Baross-

tér 14. Előfizetési ára egy évre 8 forint, tagjainknak 4 frt. árengedm. 50%

Magyar Hírlap. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai irodánk útján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Pesti Napló. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, VI. Teréz-körút 23. Előfizetési ára 14 frt helyett 12 frt, félévre 7 frt helyett 6 frt, negyedévre 3 frt 50 kr. helyett 3 frt. 14-30%

Politikai Újdonságok. Előfizetési ára 1/4 évre 1 frt 25 kr. Egyesületünk tagjai irodánk útján 15% kedvezménnyel fizethetnek elő a lapra.

Urambátyám. Humorisztikus hetilap. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára egész évre 8 frt. tagjainknak 6 ft. 25%

Üstökös a legrégibb magyar élclap. Kiadóhivatal Budapest, Honvéd-utca 4. 41-ik évfolyam. Előfizetési ára egész évre 8 frt helyett 6 frt. 25%

Kedvezmények egyesületi tagok részére.

Gyárosok és kereskedők.

Bächer Rudolf. Budapest, VII., Nagymező-utca 68. Ekék és egyéb talajmivelő eszközök, áreng. 100%

Brazay Kálmán. Budapest, IV., Muzeum-körút 23. Fűszer- és gyarmatarúk után 20%, sós-borszesz, 20%

Brunner Testvérek. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3. Lámpák, lámparészek és lámpások, 100%

Calderoni és tsa. Bpest, Váci-utca 30. Optikai tárgyak, szemüvegek, látcsövek, hőmérők 100%

Ditmar R. Budapest, V., Föld- és Nádor-utca sark. Lámpák, lámparészek, lámpások, áreng. 50%

Dóna Döme és Fia. Budapest, IV., Mária-Valéria-utca. Papír, írószerek, nyomtatványok és följegyzési könyvek raktára, áreng. 5%

Elsinger M. J. és fia Budapest, V., Thonet-udvar. Vimentes szövetek, ponyvák, zsákok, kenderfőmlők, esőköpenyek és gazdasági sátorok, árengedmény 50%

Freund A. és Fia. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3. Nyerges, lószerszámok, bőrdörögök és utitáskák, lópokróczok, istálló- és tisztító szerek, 50%

Károlyi György. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 100%

Fairbanks mérleg- és gépgyár r.-társ. Budapest, Andrásy-u. 14. gazd. gépek, tizedes és százados mérlegek 100%

Feldmann és Kádár. Budapest, VI., Teréz-körút 34. Műszaki és gazdasági kellékek, szerszámok, fűreszek és reszelők. Orosz és amerikai henger- és gépolajok, oliva gépolaj, 150%

Fuchs G. Budapest, VII., Károly-körút 1. Gazdasági gépek, tizedes és százados mérlegek, árengedmény 50%

Geitner és Rausch. Budapest, Andrásy-ut 3. Műszaki, gazdasági és számszám-üzlet. Háztartási és sportcikk. Malomkőgyár. A gazdatiszt urak bevásárlásnál a legmagasabb en-

gedményben részesülnek. Kívánatra külön árajánlattal készségesen szolgálunk.

Groag Lipót fia. Budapest, VI., Váci-körút 43. Uri és női fehérnemű, férfi ingek, gallérok, kézelők zsebkendők; fűzők és kötött áruk, stb. áreng. 60%

Glass és Társa. Budapest, IV., Muzeum-körút 5. Uri fehérnemű, vízhatlan esőköpenyek, Jaeger-árúk, árengedmény 50%

Hatschek Emil. Budapest, Andrásy-ut 13. Látcsövek és norinbergi diszmutáruk, árengedmény 100%

Huzella M. Budapest, Váci-utca 1. Vadászfegyverek és vadászkelekek (töltények kivételével) 50%

Kánitz C. és Fia. Budapest, Dorottya-utca 10. Papír- és írószerek, nyomtatványok, amerikai írógépek, árengedmény 100%

Kontur Alajos. Budapest, IV., Lipót-utca 10. Üveg és porcellán készletek és használati edények; képezetek és táblatüveg raktár, áreng. 100%

Kirner József. Budapest, IV., Szervita-tér 2. Vadászfegyverek és vadászkelekek, forgópisztolyok stb.-ből (töltények és egyéb löszerek kivételével) 100%

Kühne Ede Moson. Budapest, VI., Váci-körút 57/a. Kizárólag hazai gyártású gazdasági gépek és eszközök gyári árából, 100%

Kunz József és társa. Budapest, V., Deák-tér 1. Vászón, fehérnemű, szőnyeg és pokrócz áruk 50%

Konta és Kaloszek. Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. Vászón, fehérnemű, női és uri divatcikk, szővött-áru, árengedmény 50%

Kertész Jenő. Budapest, Kerepesi-ut 8. Diszmutáruk és uri divatáruk, 100%

Lakos Nándor. Friedländer József mezőgazdasági gép- és szélmotor- és szivattyúgyár magyarországi vezérképviselete és főraktára Budapest, Külső-

Kerepesi-ut 1. sz. Árengedmény 15-17 1/2% ig.

Leitersdorfer D. és Fia. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 6. Kész férfi és fiu ruha-raktár, ruha szövetek, árengedmény 50%

Lászlóczky Gyula. Budapest, IV., Egyetem-u. 7. Férü és fiu ruha-raktár, 50%

Molnár és Moser. Budapest, Koronaherczeg-u. 9. Illatszerek, szappanok, háztartási és gazdasági cikkek, gyógyárúk, vegyszerek, kötőszerek, árengedmény 100%

Magyar fém- és lámpa-áru gyár r.-t. Budapest, V., Gizellátér 1., VI., Teréz-körút 1., VIII. Üllői-ut 2. Pozsony, Lőrincz-kapu-u. 1. és Kolozsvár, Hid-u. 20. sz. Lámpák, lámparészek, lámpások árengedmény 100%

Melichár Ferencz. Budapest, Nagymező-utca 68. Vetőgépek, áreng. 100%

Neoschil Alajos. Budapest, V., Váci-utca 27. Kötőszerek és sebészeti cikkek, sérvkötők, gummikülönlegességek, 100%

Rigler József Ede. Pápineműgyár részv.-társ. Budapest, Erzsébet-tér 19

3. Szállodák.

A szállodák által adott kedvezményt csakis egyesületünk tagjai vehetik igénybe, tagsági igazolványuk (tagdíj lefizetési nyugta) felmutatása mellett.

Continental szálloda. Budapest, V., Nádor-u. 22. a szobák árából 100%

Erzsébet Királyné szálloda. Budapest, IV., Egyetem-u. 5. a szobák árából 200%

Metropole szálloda. Budapest, VIII., Kerepesi-ut. Udvari szobák árából 100% utcai szobákárából 200%

Nádor szálloda. Budapest, IV., Várház-körút 2. a szobaárakból 250%

Írószerek, íróasztali berendezések, gazdasági nyomtatványok és könyvek, 100%

Radwaner és Rónaimag-kereskedők, J. C. Schmidt erfurti magtermelő, német cs. és kir. udv. szállító, egyedüli magyarországi főraktárosai, Budapest, V., Nádor-u. 8., egyesületünk tagjainak a világhírű erfurti magvak árjegyzéki árából 50%-ot engedélyeznek.

Szántó és Glass. Budapest, IV., Muzeum-körút 37. Uri fehérnemű, ingek, kézelők, gallérok, áreng. 50%

Szenássy és Reimann. Budapest, IV., Ferencz-körút 9. Papír, irodai felszerelések, nyomtatványok, levéldobozok, áreng. 100%

Szönyegház. Budapest, IV., Károly-körút 26. Szőnyegek, függönyök, terítők, ágyneműk, vasutatorok, pokróczok és lakásberendezési cikkek áreng. 100%

Szűcs Zsigmond. Budapest, IV., Nagymező-utca 68. Széna-gyűjtők, trieurók, rosták, tengeri morzsolók, szecsakavágók, darálók járgányok, borsajtók és viztek, mérlegek s egyéb gazdasági eszközök, áreng. 120%

Páris szálloda. Budapest, V., Váci-körút 25. a szoba árakból 100%

London szálloda. Budapest, Váci-körút 65. a szobák árából 100%

Sziklay Sándor, József főherczeg szálloda. Budapest, Kerepesi-ut 79., a központi személy-pályaudvar átellenében, a szobaárakból 200%

Fürdőkedvezmények.

Az alább megnevezett fürdőigazgatóságok, a kezelésükben levő gyógyfürdők igénybevétele esetén egyesületünk tagjainak az alábbi kedvezményeket engedélyezik:

„Buziásfürdő” tagjainak, kik a nevezett fürdőszállodáiban vesznek lakást a fürdőárakból (láp-fürdő kivételével) valamint az étkezésnél 20-200% kedvezményt nyújt

„Herkulesfürdő” aug. 25-től szeptember hó végéig 50% lakás és fürdőkedvezményt nyújt.

„Sziács” az utóidényben 50% kedvezményt ad.

„Ráczfürdő” 1. Uri gőzfürdőjegy, mely vasárnap és ünnepnapokon délelőtt

nem érvényes 30 kr. 2. Uri gőzfürdőjegy, vasár- és ünnepnap délelőtti használatra 40 kr. 3. Női gőzfürdőjegy mely egész éven át naponta reggel 7 órától délután 5 óráig érvényes 35 kr. Ezen jegyek elsőosztályú kő- vagy kádfürdő (iepedővel) használatra érvényesek. E jegyek a Ráczfürdő pénztáránál készpénzfizetés és a nálunk hapható utalványok átadása mellett válthatók.

Földbirtokosok figyelmébe.

A Gazdatisztek Országos Egyesülete irodájában sok állást kereső gazdatiszt van előjegyezve, kiknek bizonyítványmásokai és egyéb okmányai is rendelkezésére állanak. Tisztelettel kérjük a gazdatisztek alkalmazni óhajtó földbirtokosokat, hogy bizalommal egyesületünkhez fordulni sziveskedjenek, amely készségesen és teljesen díjtalanul ajánl megfelelő gazdatisztek.

Az előjegyzett gazdatisztek bizonyítványmásokai az egyesület irodájában megtekinthetők, illetve betekintés végett az állást betölteni óhajtó földbirtokosoknak bérmentesen megküldetnek.

Ugyvezetőség.

Országos gépész- és művezető-egyesület és nyugdíjintézet szakavatott gépészeket minden időben felvesz és elhelyez. Közölye: „Magyar Gépípar” évi előfizetési ára 8 korona, Budapest, Köztelek.

Az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület tulajdona.